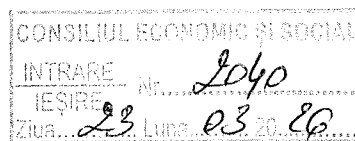

ROMANIA

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Prezenta inițiativă legislativă urmărește corectarea terminologiei și a logicii juridice introduse în Legea nr. 272/2004 prin modificările aduse de Legea nr. 123/2024. Obiectivul central este redefinirea conceptului de „înstrăinare părintească”, un termen clinic nevalidat științific, și înlocuirea acestuia cu „sabotajul relațiilor de atașament”, mutând astfel atenția juridică de la manifestările emoționale ale copilului către conduita verificabilă a adultului.

Potrivit **expunerii de motive** ce a stat la baza legii 123/2024 care a modificat legea 272/2004 sintagma „înstrăinare părintească” este definită astfel:

„Instrainarea parinteasca este definita ca fiind o forma a violentei psihologice prin care unul dintre parinti, in mod intentionat, urmarit sau asumat si apropiat, genereaza sau accepta si foloseste o situatie in care copilul ajunge sa manifeste retinere sau ostilitate nejustificate sau disproportionale fata de celalalt parinte. Definitia include faptul ca instrainarea parinteasca este "o forma de violenta psihologica", chestiune care este recunoscuta ca atare in literatura de specialitate.”

Legiuitorul român a preluat un concept clinic nevalidat și l-a transformat în **categorie juridică**, fără a arăta că există consens științific în sprijinul său. Termenii „*nejustificat*” și „*disproporționat*”, introduși pentru a distinge înstrăinarea de refuzul legitim al copilului față de un părinte abuziv, nu rezolvă în esență această problemă ci mai degrabă o agravează. Pe ce scală psihometrică standardizată măsoară judecătorul sau expertul „proporționalitatea” reacției afective a unui copil?

Prin urmare definiția sintagmei înstrăinării părintești vizează strict **comportamentul copilului** („*retinere sau ostilitate nejustificate sau disproportionale față de celălalt părinte.*”) O terminologie care descrie starea copilului în loc să descrie conduita autorului este incompatibilă cu principiile răspunderii civile. Aceasta înseamnă că minorul devine **proba principală** a propriei traumatizări iar judecătorul și psihologul evaluează *copilul* pentru a

trage concluzii despre *adultul* care se presupune că a acționat asupra lui. Așadar se creează în mod evident o inversare logică periculoasă prin care copilul trebuie să manifeste simptome vizibile pentru ca fapta adultului să fie constatată. Din perspectiva psihologiei atașamentului, această logică este inversată prin faptul că perturbarea legăturii poate precede cu luni sau ani simptomele comportamentale, iar copilul ajunge astfel să fie **proba propriei traumatizări**, nu persoana protejată de normă.

În opinia noastră sintagma „înstrăinare părintească” așa cum este definită în actuala reglementare a Legii 272/2004 a construit o **normă din perspectiva părintelui reclamant**, folosind copilul ca instrument probatoriu al unei fapte pe care o presupune, dar nu o definește precis.

O altă vulnerabilitate gravă privește efectele patrimoniale pe care definiția le generează în interacțiunea cu dreptul procedural existent. Prin mecanismul obligației de a face din Codul de Procedură Civilă, nerespectarea programului de relații personale poate fi sancționată cu penalități financiare aplicate părintelui la care locuiește copilul. Atunci când însă constatarea refuzului se bazează preponderent pe comportamentul copilului. Copilul devine astfel, prin simpla sa stare emoțională, sursa unui avantaj patrimonial pentru unul dintre adulții aflați în conflict. O normă care permite, chiar și indirect, generarea de beneficii abuzive dintr-o relație de putere asimetrică față de un minor nu poate fi considerată compatibilă cu principiul interesului superior al copilului. Și acesta este un argument suplimentar pentru mutarea centrului de greutate al definiției pe comportamentul verificabil al adultului.

În forma actuală a Legii nr. 272/2004, noțiunea de „înstrăinare părintească” a fost introdusă ca formă a violenței psihologice și corelată cu efecte juridice importante, inclusiv în cadrul analizei interesului superior al copilului, al stabilirii programelor de relații personale și al procedurii speciale de constatare prevăzute de art. 140¹.

Observațiile finale ale Comitetului ONU pentru Drepturile Copilului (CRC/C/ROU/CO/6-7, 28 iulie 2025), s-a exprimat îngrijorarea că introducerea conceptului de „alienare parentală” (respectiv *înstrăinare părintească așa cum a fost adaptată și definită în legislația noastră*) nu are o definiție clară și motiv pentru care poate fi utilizat abuziv în litigii de custodie, cu impact negativ asupra bunăstării copilului și a evaluării interesului superior. Trebuie observat că în acest context comitetul a recomandat abrogarea legate de acest concept. De asemenea, Organizația Mondială a Sănătății a clarificat că termenul „alienare parentală” a fost eliminat ca termen de index din ICD-11, întrucât nu reprezintă un termen relevant de îngrijiri de sănătate și nu există intervenții medicale bazate pe dovezi specifice acestuia.

În acest cadru, proiectul de lege propune înlocuirea sintagmei „înstrăinare părintească” cu sintagma „**sabotajul relațiilor de atașament ale copilului**”, precum și ajustarea terminologiei aferente în toate dispozițiile în care apare conceptul în Legea nr. 272/2004, cu accentul mutat de pe manifestările copilului pe conduita deliberată și verificabilă a adultului.

Reglementarea legislativă actuală vizează preponderent relația dintre *copil și părinții săi, fără a lua în considerare* în mod explicit și sistematic sfera mai largă a relațiilor de atașament pe care copilul le dezvoltă în mod firesc pe parcursul creșterii sale. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în mod constant că art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului protejează viața de familie în sens larg, incluzând relațiile dintre copil și bunici sau alte persoane cu rol familial stabil.

De altfel, practica serviciilor de asistență socială și cea a instanțelor relevă că ruperea deliberată a legăturilor copilului cu bunicii, frații sau alte persoane față de care acesta a dezvoltat atașament stabil este utilizată frecvent ca instrument de presiune sau de izolare afectivă, fără a putea fi sancționată în mod explicit în temeiul reglementării actuale.

Totodată, prezenta inițiativă intervine asupra mecanismului de executare a penalităților prevăzut de art. 20 din Legea nr. 272/2004, pentru a pune capăt practicii documentate prin care refuzul copilului de a respecta programul de relații personale a fost convertit, cu recredință, într-un beneficiu financiar al unuia dintre adulții aflați în conflict, fără niciun avantaj direct pentru copil. Prin redirectionarea sumelor rezultate din penalități către un cont blocat pe numele copilului, inaccesibil oricărei persoane care exercită ocrotirea acestuia, se restabilește coerența dintre titularul dreptului încălcat și beneficiarul reparației.

2.2 Descrierea situației actuale

În dreptul protecției copilului, răspunderea și intervenția instituțională trebuie să fie ancorate prioritar în conduita adultului și în evaluarea riscului, nu în rezultate psihologice dificil de măsurat. În forma actuală, definiția legală a „înstrăinării părintești” include elementul că minorul „ajunge să manifeste reținere sau ostilitate”, ceea ce creează un risc de deplasare a centrului probator de la fapte concrete verificabile către stări și manifestări ale copilului ce pot avea cauze multiple, inclusiv experiențe de violență, frică sau o relație disfuncțională cu părintele cu care nu locuiește ori cu persoanele față de care copilul a dezvoltat atașament în trecut sau față de care ar putea dezvolta atașament.

Legea 123/2024 a creat un mecanism prin care părintele rezident este amendat pentru emoțiile copilului său. Astfel, legea sancționează o stare, nu o faptă, deplasând centrul de imputabilitate de la conduita ilicită a adultului la reacția victimei (copilul). Or, în drept, răspunderea se angajează pentru faptă, nu pentru efectul ei asupra victimei.

O disfuncție distinctă și autonomă față de problematica terminologică privește mecanismul de executare silită a obligațiilor privitoare la programul de relații personale ale copilului. În practica judiciară s-a conturat un tipar de conduită procesuală abuzivă prin care una dintre părți, invocând nerespectarea programului de relații personale, a declanșat sistematic proceduri de executare silită în temeiul art. 906 din Codul de procedură civilă, cu unicul scop de a obține penalități financiare repetate, fără nicio intenție reală de remediere a relației dintre copil și părintele a cărui legătură cu acesta era pretins afectată. Această practică, dincolo de caracterul său abuziv din perspectiva dreptului procesual civil, reprezintă o formă de instrumentalizare a copilului incompatibilă cu principiul interesului său superior și cu obligațiile asumate de România prin ratificarea Convenției ONU cu privire la drepturile copilului.

2.3 Schimbări preconizate

Proiectul de lege propune clarificarea terminologică urmărind creșterea predictibilității și a calității probatorului astfel în locul evaluării unei „stări” a copilului ca element central, analiza va putea fi orientată către fapte verificabile (încălcarea sistematică a programelor, blocarea comunicării, denigrare, condiționări, presiuni, manipulări, interferențe documentabile).

Principalele modificări aduse Legii nr. 272/2004 vizează:

Înlocuirea terminologiei respectiv a sintagmei „înstrăinare părintească” cu sintagma „sabotajul relațiilor de atașament ale copilului” în toate dispozițiile Legii nr. 272/2004, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 123/2024.

1. Fapta există prin conduita deliberată și sistematică a adultului, independent de orice reacție a copilului. Stabilirea răspunderii în funcție de conduita adultului astfel încât să fie mutată atenția de la modul de reacție al copilului la conduita adultului.

2. Extinderea sferei de protecție a drepturilor copilului în raportul relațiilor de atașament ale acestuia dincolo de relația cu părintele său, vizând protejarea relațiilor acestuia cu orice persoană față de care copilul a dezvoltat sau poate dezvolta relații stabile de atașament, inclusiv bunici, frați și alte persoane cu rol semnificativ în viața sa.

3. Creează compatibilitate cu poziția juridică și științifică europeană, care a respins terminologia alienării parentale tocmai pentru că deplasează răspunderea de la autor la victimă.

Propunerea legislativă este gândită astfel încât să fie în acord cu cerințele internaționale de protecție a copilului. Inițiativa protejează dreptul copilului la relații personale și la viața de familie, în acord cu interesul superior al acestuia. Intervențiile legitime de protecție ale părintelui sau ale autorităților în ipoteze de violență, abuz sau neglijare nu pot fi asimilate „sabotajului”, întrucât nu reprezintă subminare nejustificată, ci măsuri de protecție a copilului.

Consecințele instituționale sunt, în principal, de ordin metodologic (DGASPC/servicii sociale/instanțe) context în care intervențiile de consiliere și expertiză sunt păstrate ca mecanisme însă recalibrate terminologic pentru a menține accentul pe protecția copilului față de abuz și violență și pe evitarea utilizării conceptelor contestate ca instrument de presiune asupra „părintelui protector”.

În ceea ce privește **modificarea articolului 20 din Legea 272/2004**, prezenta intervenție legislativă răspunde unei practici judiciare documentate prin care mecanismul penalităților a fost deturnat de la scopul său protectiv și transformat într-un instrument de obținere a unor beneficii financiare repetate în detrimentul copilului.

Concret, s-a constatat că unele persoane, invocând refuzul copilului de a respecta programul de relații personale, au declanșat în mod sistematic și cu rea-credință proceduri de executare silită, convertind reacția afectivă a copilului într-o sursă de venituri, fără ca sumele astfel obținute să producă vreun beneficiu direct sau măsurabil pentru copil. Această practică reprezintă o formă gravă de exploatare a textului de lege, incompatibilă cu principiul interesului superior al copilului și cu buna-credință pe care orice exercițiu al unui drept procesual o presupune.

Prezenta modificare urmărește să pună capăt acestui mecanism abuziv prin eliminarea oricărui avantaj patrimonial pe care un adult îl poate obține din conflictul judiciar privitor la copil, asigurând că singurul beneficiar real al sumelor rezultate din penalități este copilul însuși.

Punctul de plecare al întregii construcții normative privind destinația sumelor rezultate din penalități este un principiu elementar și totuși ignorat de reglementarea anterioară. Dreptul de a avea relații personale cu ambii părinți și cu persoanele față de care copilul a dezvoltat relații stabile de atașament **aparține copilului, nu părinților**. Acest drept este consacrat explicit prin art. 9 paragraful 3 din Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, ratificată de România prin Legea nr. 18/1990, care garantează copilului dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu ambii părinți. Prin urmare, atunci când relațiile de atașament ale copilului sunt sabotate, persoana lezată în primul și în cel mai profund rând este copilul, nu părintele a cărui relație cu acesta a fost obstrucționată. Părintele suferă o lezare indirectă, mijlocită prin raportul său cu copilul, în timp ce copilul suferă lezarea directă și nemijlocită a unui drept propriu, personal și nepatrimonial.

Această distincție, aparent teoretică, are consecințe practice fundamentale asupra modului în care trebuie conceput răspunsul juridic. **Dacă dreptul încălcat aparține copilului, atunci reparația trebuie să opereze în favoarea copilului.** Reglementarea anterioară ignora complet această logică, direcționând sumele rezultate din penalități către patrimoniul celuilalt

părinte, transformând astfel un instrument de protecție a copilului într-un beneficiu patrimonial al unui adult și, implicit, într-un stimulent pentru prelungirea și intensificarea conflictului dintre părinți, cu toate consecințele dăunătoare pe care un astfel de conflict le produce asupra copilului.

Mai mult, în practica judiciară, interacțiunea dintre definiția vagă a neexecutării și mecanismul obligației de a face din Codul de Procedură Civilă **a creat premisele unor litigii abuzive în care refuzul copilului, indiferent de originea sa reală, este instrumentalizat pentru obținerea de penalități, copilul devenind astfel, în mod inadmisibil, o sursă indirectă de venit pentru unul dintre părinți. O normă care permite, chiar și indirect, generarea de beneficii abuzive dintr-o relație de putere asimetrică față de un minor nu poate fi considerată compatibilă cu principiul interesului superior al copilului.**

Prezenta modificare restabilește coerența dintre titularul dreptului încălcat și beneficiarul reparației.

Una din intervențiile legislative privește **reciprocitatea obligației de ducere și aducere a copilului**. Practica judiciară a evidențiat că asimetria în executarea programului de relații personale genera conflicte suplimentare și oferea un pretext facil pentru invocarea neexecutării. Prin reglementarea expresă a caracterului comun și reciproc al acestei obligații și prin instituirea principiului că niciun părinte nu poate invoca neexecutarea celuilalt pentru a justifica propria neexecutare, se elimină atât asimetria, cât și pretextul.

"ducerea și aducerea copilului la începutul și la sfârșitul perioadelor programului de relații personale reprezintă o obligație comună și reciprocă a ambilor părinți, niciun părinte neputând invoca neexecutarea obligației celuilalt pentru a justifica propria neexecutare; destinația sumelor încasate se stabilește potrivit alin. (3)-(6)." - (articolul 20, alineatul (2) litera a)

Tot în acest context cea mai importantă intervenție privește destinația sumelor încasate.

Prin derogare limitată de la prevederile Codului de procedură civilă referitoare exclusiv la destinația sumelor în executarea silită a obligațiilor de a face, prezenta lege institue un mecanism prin care sumele rezultate din penalități nu mai intră în patrimoniul niciunui adult, ci se virează într-un cont de economii blocat, deschis la CEC Bank pe numele copilului, inaccesibil oricărei persoane care exercită ocrotirea acestuia până la împlinirea majoratului. Contul este unic per copil, se alimentează cumulativ din toate hotărârile privind același copil și devine accesibil titularului la împlinirea vârstei de 18 ani și dobândirii capacității depline de exercițiu.

Mecanismul excepțional de încuviințare a cheltuielilor de către instanța de tutelă, la cererea oricărei persoane care exercită ocrotirea sau a direcției generale de asistență socială și protecția copilului, asigură flexibilitatea necesară acoperirii nevoilor reale ale copilului anterior majoratului, fără a crea niciun stimulent pentru vreunul dintre adulții implicați în conflict. Această soluție este singura compatibilă cu principiul interesului superior al copilului consacrat prin art. 3 din Convenția ONU și prin art. 2 din Legea nr. 272/2004, precum și cu natura juridică a dreptului încălcat.

Modificarea articolului 20 nu impune modificarea concomitentă a art. 906 din Codul de procedură civilă, întrucât derogarea operată privește exclusiv destinația sumelor, lăsând intactă procedura de stabilire și executare a penalităților. Cele două norme funcționează complementar: art. 906 CPC guvernează procedura, iar art. 20 alin. (3)-(6) din Legea nr. 272/2004 guvernează destinația patrimonială a sumelor rezultate, în considerarea interesului superior al copilului.

2.4 Alte informații

Inițiativa legislativă răspunde direct Observațiilor finale CRC/C/ROU/CO/6-7 ale Comitetului ONU pentru Drepturile Copilului din 28 iulie 2025, care solicită eliminarea imediată a dispozițiilor privind „alienarea parentală” și cere o abordare bazată pe drepturile copilului în reformele în materie de custodie și contact.

În litigiile de custodie și contact în care există acuzații de violență domestică sau abuz, literatura de specialitate și mecanismele ONU au semnalat frecvent că invocarea conceptului de alienare parentală poate funcționa ca strategie de discredita a părintelui care reclamă abuzul și de ignorare a istoricului de violență, cu efect de revictimizare și risc pentru copil. Raportul Raportoarei Speciale ONU (A/HRC/53/36) documentează aceste tipare și recomandă statelor să interzică utilizarea conceptului în cauze de dreptul familiei.

La nivel comparat, există state care au introdus mecanisme explicite de limitare a teoriei alienării parentale din evaluarea judiciară. Un exemplu este Spania, unde legea impune autorităților publice să împiedice luarea în considerare a teoriilor fără acoperire științifică, precum sindromul de alienare parentală.

Prezenta propunere de reformă vine ca un răspuns direct și obligatoriu la Observațiile finale ale Comitetului ONU pentru Drepturile Copilului (CRC/C/ROU/CO/6-7 din 28 iulie 2025). Comitetul a solicitat Statului Român să revizuiască de urgență Legea nr. 123/2024, subliniind că:

Este utilizat abuziv pentru a discredita victimele violenței domestice și pentru a forța contactul minorilor cu părinți abuzivi sau neglijenți.

Deplasează atenția de la conduita adultului la reacția copilului, încălcând interesul superior al acestuia.

Prin înlocuirea acestui concept cu cel de „sabotaj al relațiilor de atașament ale copilului”, România se aliniază recomandării ONU de a pune accent pe conduita autorului (sabotajul) și pe protecția siguranței copilului, eliminând o terminologie pseudo-științifică ce a fost deja respinsă de forurile internaționale

Secțiunea a 3-a:

Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Prin modificările propuse se urmărește clarificarea cadrului juridic aplicabil în materia protecției copilului în contextul conflictelor parentale. Înlocuirea terminologiei contestate cu o normă centrată pe conduita adultului reduce riscul de utilizare abuzivă a conceptului și crește predictibilitatea aplicării legii de către instanțe și serviciile de asistență socială. Principalul beneficiu este de natură socială și instituțională, fără a genera costuri bugetare suplimentare directe.

3.2 Impactul social

Proiectul produce efecte sociale pozitive prin extinderea protecției legale a copilului la întreaga sa rețea de relații de atașament respectiv prevenirea izolării afective a copilului ca instrument de presiune sau manipulare, asigurarea stabilității emoționale a copilului prin protejarea relațiilor cu bunicii, frații și alte persoane cu rol semnificativ, reducerea riscului de

traumă psihologică determinată de ruperea nejustificată a relațiilor stabile de atașament și eliminarea riscului de revictimizare a părintelui sau a persoanei care invocă abuzul prin instrumentalizarea conceptului de *alienare parentală/instrăinare părintească*.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul consolidează dreptul copilului la viață de familie, astfel cum este garantat de art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și de art. 49 din Constituția României, republicată. Extinderea sferei de protecție la toate persoanele față de care copilul a dezvoltat atașament stabil asigură o protecție mai deplină a dreptului la identitate și a dreptului la relații de familie, consacrate de art. 8 din Convenția ONU cu privire la drepturile copilului.

3.4 Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5 Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul nu are impact direct asupra mediului de afaceri. Nu impune obligații noi în sarcina operatorilor economici, nu creează bariere la intrarea pe piață și nu afectează costurile de funcționare ale întreprinderilor.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9 Alte informații

Pot fi necesare măsuri de formare profesională și actualizare de metodologii pentru personalul serviciilor de asistență socială și al instanțelor judecătorești, potrivit recomandărilor

Comitetului ONU pentru Drepturile Copilului privind instruirea adecvată și garanțiile necesare în monitorizarea contactului.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe 5 ani
1						
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli						
4.3 Impact financiar plus/minus din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						

4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: Nu este cazul. Proiectul nu generează cheltuieli bugetare suplimentare, operând exclusiv o corecție terminologică și de logică juridică în instituții deja existente.						
4.8 Alte informații Nu este cazul.						

Secțiunea a 5-a:

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

Ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ, se vor modifica și completa dispozițiile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, în toate articolele în care apare noțiunea de „înstrăinare părintească” sau terminologia aferentă introdusă prin Legea nr. 123/2024, respectiv: art. 2 alin. (6) lit. c), art. 4, art. 6 lit. k), art. 17 alin. (4), art. 18, art. 20, art. 36, art. 40, art. 41, art. 43, art. 89, art. 90, art. 96, art. 99, art. 100, art. 101, art. 102 și art. 140¹.

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

Nu este cazul. Dispozițiile proiectului sunt suficient de clare și detaliate pentru a permite aplicarea directă. Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, prin Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, poate emite instrucțiuni metodologice pentru aplicarea unitară a noii terminologii de către serviciile publice de asistență socială și direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului.

5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația Uniunii Europene

5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Proiectul nu transpune directive ale Uniunii Europene.

5.3.2 Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Proiectul este compatibil cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special cu art. 24 privind drepturile copilului, care consacră dreptul copilului la protecție și îngrijire necesare bunăstării sale și dreptul de a întreține relații personale cu ambii părinți.

5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Proiectul răspunde angajamentelor asumate de România prin ratificarea Convenției ONU cu privire la drepturile copilului (Legea nr. 18/1990), în special obligațiilor prevăzute de art. 3 (interesul superior al copilului), art. 8 (dreptul la identitate și relații de familie) și art. 9 (dreptul la relații personale cu ambii părinți). Totodată, proiectul este aliniat Observațiilor finale CRC/C/ROU/CO/6-7 ale Comitetului ONU pentru Drepturile Copilului din 28 iulie 2025 și recomandărilor Raportoarei Speciale ONU documentate în raportul A/HRC/53/36.

5.6 Alte informații

Nu este cazul.

Această modificare legislativă este urgentă pentru a opri utilizarea unor concepte pseudo-științifice în justiție și pentru a oferi DGASPC instrumentele necesare pentru a identifica și stopa conduita abuzivă a adulților, protejând astfel dreptul fundamental al copilului la o dezvoltare psihică sănătoasă și la relații de atașament sigure.

Menținerea Legii 123/2024 în forma actuală expune România la condamnări la CEDO și la sancțiuni din partea ONU.

Față de cele prezentate, a fost promovat prezentul proiect de lege, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

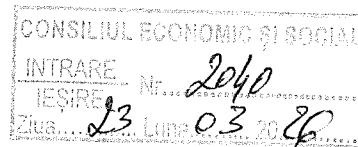
Inițiator Monica Ionescu
Deputat de Neam

Referințe:

<https://www.ecol.net/en/file/local/2126802/G2509170.pdf>
<https://www.ecol.net/en/file/local/2126802/G2509170.pdf>
<https://www.who.int/standards/classifications/frequently-asked-questions/parental-alienation>
<https://www.who.int/standards/classifications/frequently-asked-questions/parental-alienation>
<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-9347>
<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-9347>
<https://unwomen.de/wp-content/uploads/2023/06/G2307018-Report-of-the-Special-Rapporteur-on-violence-against-women-and-girls-its-causes-and-consequences-Reem-Alsalem-2023.pdf>
<https://unwomen.de/wp-content/uploads/2023/06/G2307018-Report-of-the-Special-Rapporteur-on-violence-against-women-and-girls-its-causes-and-consequences-Reem-Alsalem-2023.pdf>
<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-rights-child>
<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-rights-child>
<https://www.palegis.us/statutes/unconsolidated/law-information?actNum=0008.&sessInd=0&sessYr=2024>
<https://www.palegis.us/statutes/unconsolidated/law-information?actNum=0008.&sessInd=0&sessYr=2024>
<https://www.senat.fr/questions/base/2024/qSEQ241001274.html>
<https://www.senat.fr/questions/base/2024/qSEQ241001274.html>
<https://www.loc.gov/item/global-legal-monitor/2022-07-04/brazil-new-law-modifies-measures-to-be-taken-against-parental-alienation/>
<https://www.loc.gov/item/global-legal-monitor/2022-07-04/brazil-new-law-modifies-measures-to-be-taken-against-parental-alienation/>

ROMANIA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic.

Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 159 din 5 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 alineatul (6), litera c) se modifică și va avea următorul conținut:

"c) istoricul copilului, având în vedere, în mod special, situațiile de abuz, neglijare, exploatare, **sabotajul relațiilor de atașament ale copilului** sau orice altă formă de violență asupra copilului, precum și potențialele situații de risc care pot apărea în viitor;"

2. La articolul 4, literele h), i) și j) se modifică și vor avea următorul conținut:

"h) **sabotajul relațiilor de atașament ale copilului** - formă a violenței psihologice constând în orice acțiune deliberată și sistematică prin care un părinte ori o altă persoană împiedică, perturbă sau subminează nejustificat relația copilului cu un alt părinte ori cu orice persoană față de care acesta a dezvoltat sau poate dezvolta relații stabile de atașament.

i) **autorul sabotajului relațiilor de atașament ale copilului** - părintele sau persoana care săvârșește în mod deliberat și sistematic acțiunile prevăzute la lit. h);

j) **persoana a cărei relație cu copilul a fost sabotată** - părintele sau persoana față de care autorul sabotajului împiedică sau perturbă relația cu copilul."

3. La articolul 6, litera k) se modifică și va avea următorul conținut:

"k) asigurarea protecției împotriva abuzului, neglijării, exploatării, **sabotajului relațiilor de atașament ale copilului** sau a oricărei forme de violență asupra copilului;"

4. La articolul 17, alineatul (4) se modifică și va avea următorul conținut:

"(4) În caz de neînțelegere între părinți cu privire la modalitățile de exercitare a dreptului de a avea legături personale cu copilul, instanța va stabili un program în funcție de vârsta copilului, de nevoile de îngrijire și educare ale acestuia, de intensitatea legăturii afective dintre copil și părintele la care nu locuiește, de comportamentul acestuia din urmă, de existența unui **sabotaj al relațiilor de atașament ale copilului**, în sensul art. 4 lit. h), precum și de alte aspecte relevante în fiecare caz în parte."

5. La articolul 18, alineatul (3^a) litera a) și alineatul (4) se modifică și vor avea următorul conținut:

"a) la stabilirea sau modificarea programului de relații personale ale copilului, instanța ia în considerare orice conduită deliberată și sistematică prin care un părinte a săvârșit **sabotajul relațiilor de atașament ale copilului** cu celălalt părinte ori cu orice persoană, în sensul art. 4 lit. h)."

(4) Pentru restabilirea și menținerea relațiilor personale ale copilului, serviciul public de asistență socială și, după caz, direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului de la nivelul fiecărui sector al municipiului București au obligația de a dispune consiliere, acordată de specialiști din cadrul serviciilor publice de asistență socială sau al organismelor abilitate, copilului, părinților săi și, după caz, persoanei **ale cărei relații cu copilul au fost sabotate**, în sensul art. 4 lit. j), la solicitarea acestora sau din oficiu, iar când există suspiciune de **sabotaj al relațiilor de atașament ale copilului**, în sensul art. 4 lit. h), sau orice altă formă de violență asupra copilului și instanța de judecată a fost sesizată, au obligația să solicite acesteia efectuarea unei expertize."

6. La articolul 20, alineatul (1) litera a) se modifică și va avea următorul conținut:

"a) penalități pe ziua de întârziere impuse persoanei care nu respectă dispozițiile privitoare la stabilirea locuinței copilului sau la programul de menținere a relațiilor personale ale copilului; penalitatea se poate stabili între 10% și 15% din venitul net lunar al celui obligat la plata acesteia, dar nu mai puțin de 300 lei; în cazul în care instanța constată existența unui sabotaj al relațiilor de atașament ale copilului, în sensul art. 4 lit. h), stabilirea penalității este obligatorie, iar limitele minime și maxime ale penalității se dublează; ducerea și aducerea copilului la începutul și la sfârșitul perioadelor programului de relații personale reprezintă o obligație comună și reciprocă a ambilor părinți, niciun părinte neputând invoca neexecutarea obligației celuilalt pentru a justifica propria neexecutare; destinația sumelor încasate se stabilește potrivit alin. (3)-(7)."

7. La articolul 20 alineatul (2), litera b) se abrogă

8. La articolul 20, după alineatul (2), se introduc cinci noi alineate, alin. (3)-(7) cu următorul conținut:

(3) Penalitățile stabilite în temeiul alin. (2) lit. a) se consemnează integral într-un cont deschis pe numele copilului la o instituție de credit, la dispoziția exclusivă a acestuia.

(4) Deschiderea contului prevăzut la alin. (3) se realizează de către instituția de credit în baza hotărârii judecătorești de stabilire a penalităților, fără a fi necesară îndeplinirea niciunei formalități privind reprezentarea legală a minorului. Orice operațiune ulterioară asupra contului se realizează exclusiv în baza încheierilor executorii emise de instanța de tutelă competentă.

(5) Contul este unic, are caracter de depozit indisponibil și se alimentează cumulativ din toate sumele rezultate din hotărârile judecătorești privind sabotajul relațiilor de atașament ale aceluiași copil. Sumele consemnate în cont au destinație specială în interesul copilului și nu pot fi utilizate decât în condițiile prezentei legi.

(6) Sumele devin accesibile titularului, de drept, la data împlinirii vârstei de 18 ani și dobândirii capacității depline de exercițiu, dacă instanța de tutelă nu dispune altfel, pentru motive temeinice și în interesul copilului.

(7) La cererea oricăruia dintre părinți, a reprezentantului legal al copilului, a procurorului ori a direcției generale de asistență socială și protecția copilului, instanța de tutelă poate încuviința, prin încheiere executorie, utilizarea unor sume din contul prevăzut la alin. (3) pentru cheltuieli necesare în interesul copilului."

9. La articolul 36, alineatul (7) se modifică și va avea următorul conținut:

"(7) Se consideră motive întemeiate pentru ca instanța să decidă ca autoritatea părintească să se exercite de către un singur părinte: încălcarea gravă sau repetată a autorității părintești a celuilalt părinte, alcoolismul, boala psihică, dependența de droguri a celuilalt părinte, violența față de copil sau față de celălalt părinte, **sabotajul relațiilor de atașament ale copilului**, în sensul art. 4 lit. h), condamnările pentru infracțiuni de trafic de persoane, trafic de droguri, infracțiuni cu privire la viața sexuală, infracțiuni de violență, oricare altă imposibilitate obiectivă a părinților de a colabora pentru luarea în comun a deciziilor privitoare la copil, precum și orice alt motiv legat de riscurile pentru copil care ar deriva din exercitarea de către acel părinte a autorității părintești."

10. La articolul 40, alineatul (4) se modifică și va avea următorul conținut:

"(4) Planul de servicii are ca obiectiv prevenirea abuzului, neglijării, **sabotajului relațiilor de atașament ale copilului**, exploatarea și a oricăror forme de violență asupra copilului sau a separării copilului de familia sa. În acest scop, serviciul public de asistență socială ori, după caz, direcția generală de asistență socială și protecția copilului de la nivelul fiecărui sector al municipiului București are obligația de a oferi servicii și prestații destinate menținerii copilului în familie și de a sprijini accesul copilului și al familiei sale la alte servicii."

11. La articolul 41, alineatul (2) se modifică și va avea următorul conținut:

"(2) Dacă, în urma vizitelor efectuate potrivit alin. (1), se constată că dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copilului este primejduită, legăturile personale ale copilului stabilite de instanță sau convenite de părinți sunt afectate în mod negativ, există **indicii temeinice de sabotaj al relațiilor de atașament ale copilului**, în sensul art. 4 lit. h), serviciul public de asistență socială este obligat să sesizeze în termen de 24 de ore direcția generală de asistență socială și protecția copilului în vederea luării măsurilor prevăzute de lege."

12. La articolul 43, litera e) se modifică și va avea următorul conținut:

"e) constatarea existenței **sabotajului relațiilor de atașament ale copilului**, în sensul art. 4 lit. h)."

13. La articolul 89, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul conținut:

"(2) Orice persoană fizică sau juridică, precum și copilul pot sesiza direcția generală de asistență socială și protecția copilului din județul/sectorul de domiciliu să ia măsurile corespunzătoare pentru a-l proteja împotriva oricăror forme de violență, inclusiv violență sexuală, vătămare, sau de abuz fizic sau mental, **sabotajului relațiilor de atașament ale copilului**, în sensul art. 4 lit. h), de rele tratamente sau de exploatare, de abandon sau neglijență.

(3) Angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare, **sabotaj al relațiilor de atașament ale copilului**, în sensul art. 4 lit. h), sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului."

14. La articolul 90, alineatul (1) se modifică și va avea următorul conținut:

"(1) Părinții copilului sau, după caz, alt reprezentant legal al acestuia, autoritățile publice și organismele private au obligația să ia toate măsurile corespunzătoare pentru a facilita readaptarea fizică și psihologică și reintegrarea socială a oricărui copil care a fost victima oricărei forme de neglijență, exploatare, **sabotaj al relațiilor de atașament ale copilului** sau abuz, de tortură sau pedeapsă ori tratamente crude, inumane sau degradante."

15. La articolul 96, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul conținut:

"(1) Orice persoană care, prin natura profesiei sau ocupației sale, lucrează direct cu un copil și are suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz, de neglijare sau de **sabotaj al relațiilor de atașament ale copilului** este obligată să sesizeze serviciul public de asistență socială sau direcția generală de asistență socială și protecția copilului în a cărei rază teritorială a fost identificat cazul respectiv.

(2) Pentru semnalarea cazurilor de abuz, **sabotaj al relațiilor de atașament ale copilului** sau de neglijare, la nivelul fiecărei direcții generale de asistență socială și protecția copilului se înființează obligatoriu telefonul copilului, al cărui număr va fi adus la cunoștința publicului."

16. Articolul 99 se modifică și va avea următorul conținut:

"Pentru verificarea sesizărilor privind cazurile de abuz, **sabotaj al relațiilor de atașament ale copilului** sau neglijare, reprezentanții direcției generale de asistență socială și protecția copilului au drept de acces, în condițiile legii, în sediile persoanelor juridice, precum și la domiciliul persoanelor fizice care au în îngrijire sau asigură protecția unui copil. Pentru efectuarea acestor verificări, precum și pentru prevenirea **sabotajului relațiilor de atașament ale copilului**, organele de poliție au obligația să sprijine reprezentanții direcției generale de asistență socială și protecția copilului."

17. La articolul 100, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul conținut:

"(2) În situația în care, în urma verificărilor efectuate, reprezentanții direcției generale de asistență socială și protecția copilului stabilesc că există motive temeinice care să susțină existența unei situații de pericol iminent pentru copil, cauzată de abuz, neglijare sau **sabotaj al relațiilor de atașament ale copilului**, în sensul art. 4 lit. h), și nu întâmpină opoziție din partea persoanelor prevăzute la alin. (1), directorul direcției generale de asistență socială și protecția copilului instituie măsura plasamentului în regim de urgență. Prevederile art. 62-64, art. 68 alin. (5) și ale art. 70 se aplică în mod corespunzător.

(3) În situația în care persoanele prevăzute la alin. (1) refuză sau împiedică în orice mod efectuarea verificărilor de către reprezentanții direcției generale de asistență socială și protecția copilului, iar aceștia stabilesc că există motive temeinice care să susțină existența unei situații de pericol iminent pentru copil, cauzată de abuz și neglijare sau **sabotaj al relațiilor de atașament ale copilului**, în sensul art. 4 lit. h), direcția generală de asistență socială și protecția copilului sesizează instanța judecătorească, solicitând emiterea unei ordonanțe președințiale de plasare a copilului în regim de urgență la o persoană, la o familie, la un asistent maternal sau într-un serviciu de tip rezidențial, licențiat în condițiile legii. Prevederile art. 62-64 și ale art. 68 alin. (5) se aplică în mod corespunzător."

18. La articolul 101, alineatul (1) se modifică și va avea următorul conținut:

"(1) În cadrul procesului prevăzut la art. 100 alin. (3) și (4) se poate administra, din oficiu, ca probă, declarația scrisă a copilului referitoare la abuzul, neglijarea, **sabotajul relațiilor de atașament ale copilului**, exploatarea și orice formă de violență la care a fost supus. Declarația copilului poate fi înregistrată, potrivit legii, prin mijloace tehnice audio-video. Înregistrările se realizează în mod obligatoriu cu asistența unui psiholog."

19. Articolul 102 se modifică și va avea următorul conținut:

"În cazul în care abuzul, neglijarea, **sabotajul relațiilor de atașament ale copilului**, exploatarea și orice formă de violență asupra copilului a fost săvârșită de către persoane care, în baza unui raport juridic de muncă sau de altă natură, asigurau protecția, creșterea, îngrijirea sau educația copilului, angajatorii au obligația să sesizeze de îndată organele de urmărire penală și să dispună îndepărtarea persoanei respective de copiii aflați în grija sa."

20. Articolul 140¹ se modifică și va avea următorul conținut:

"(1) Instanța de judecată poate constata existența unui **sabotaj al relațiilor de atașament ale copilului** la cererea persoanei ale cărei relații cu copilul au fost sabotate, în sensul art. 4 lit. j), la cererea procurorului sau la cererea direcției generale de asistență socială și protecția copilului, pe cale principală sau în orice litigiu pendent unde urmează să fie dispuse măsuri cu privire la copilul minor, altele decât cele prevăzute la art. 133.

(2) **Sabotajul relațiilor de atașament ale copilului** creează prezumția relativă că exercitarea autorității părintești de către **autorul sabotajului**, precum și stabilirea locuinței copilului la domiciliul sau în îngrijirea ori sub supravegherea acestuia nu sunt în interesul superior al copilului."

(3) În cazul în care locuința copilului este stabilită la locuința **autorului sabotajului**, instanța de judecată va dispune:

a) stabilirea în favoarea **persoanei ale cărei relații cu copilul au fost sabotate** a unui program de relații personale cu copilul, care va include, în mod obligatoriu, modalitățile prevăzute de art. 18 alin. (1) lit. c) și g);

b) consilierea psihologică a copilului, a autorului sabotajului și a persoanei ale cărei **relații cu copilul au fost sabotate**, în sensul art. 4 lit. j), de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului."

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art.75 și art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE SENATULUI

(L.S.)

PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR

(L.S.)

INIȚIATOR

Deputat Monica Ionescu